

2019 houdende de invoering van bepalingen inzake de basisbankdienst voor ondernemingen in Boek VII van het Wetboek van economisch recht voorgesteld om ook ondernemingen de mogelijkheid aan te reiken om een rekening met betalingsdiensten, waarmee zij hun beroepsactiviteiten kunnen uitoefenen, te openen.

Het voorstel wordt gemotiveerd door twee vaststellingen.

Enerzijds, de vaststelling dat het kunnen beschikken over een bankrekening om hiermee betalingsverrichtingen te kunnen doen een noodzaak is voor een onderneming om deel te kunnen nemen aan het economisch rechtsverkeer en dat diverse bepalingen het hebben van of vermelden van een bankrekening verplichten (cf. o.a. art. 1 KB nr. 56 van 10 november 1967 tot bevordering van het gebruik van giraal geld; art. III.25 WER inzake de vermeldingen die moeten worden aangebracht op documenten uitgaande van de onderneming, art. III, § 1, 11° WER inzake op te nemen gegevens bij inschrijving in de KBO).

Anderzijds, de vaststelling dat sommige ondernemingen moeilijkheden ondervinden om een bankrekening te verkrijgen (o.a. de diamantsector, de horecasector en het tweede kansondernemerschap). Voor dergelijke ondernemingen is het tot op heden ten dage namelijk geen vanzelfsprekendheid om een bankrekening bij een kredietinstelling te openen. Om deze problematiek aan te pakken, voegt het wetsvoorstel in Boek VII, Titel 3, Hoofdstuk 8 van het Wetboek van Economisch Recht ("WER") een Afdeling 2, genaamd "Basisbankdienst voor ondernemingen" in. In Afdeling 2 wordt onder meer een nieuw artikel VII.59/4 ingevoegd, dat kredietinstellingen er in principe toe verplicht om een basisbankdienst aan te bieden aan ondernemingen, naar voorbeeld van wat reeds geldt voor consumenten.

Het voorgestelde recht op basisbankdienst zal enkel gelden voor een in België gevestigde onderneming. Het begrip onderneming wordt als dusdanig in de voorgestelde wettekst niet gedefinieerd, zodat de voorgestelde regeling is bedoeld voor ondernemingen in de formele zin van het woord (i.e. deze die zijn opgelijst in art. I.1, 1° WER).

De beperking tot ondernemingen met een Belgische vestiging, wordt gemotiveerd door de overweging dat de uitbreiding van het recht op basisbankdienst tot buitenlandse ondernemingen de naleving van de in de antiwitwaswet voorziene plichten van de kredietinstellingen bemoeilijkt, zo niet onmogelijk maakt.

Het voorgestelde nieuwe artikel VII.59/4, § 2 WER bepaalt dat de basisbankdienst voor ondernemingen enkel bestaat uit de betalingsdiensten als bedoeld in artikel I.9, 1°, c) WER, i.e. de uitvoering van betalingstransacties (zoals domiciliëringen, betalingen via betaalinstrumenten en overschrijvingen m.i.v. doorlopende betalingsopdrachten). Contanten storten of opne-

men wordt, anders dan voor de basisbankdienst voor consumenten, niet als onderdeel van de basisbankdienst gezien. Kredietopeningen zullen in dit kader niet mogen worden toegekend. Het wetsvoorstel voorziet wel in de mogelijkheid voor de Koning om de basisbankdienst voor ondernemingen uit te breiden met de mogelijkheid om contanten op een betaalrekening te plaatsen of op te nemen.

5. INTELLECTUELE EIGENDOM, RECHT EN TECHNOLOGIE / DROITS INTELLECTUELS, DROIT ET TECHNOLOGIE

Judith Bussé³ & Julie Kever⁴

Rechtspraak/Jurisprudence

Hof van Justitie van de Europese Unie 12 september 2019

Cofemel – Sociedade de Vestuário SA/G-Star Raw CV

Zaak: C-683/17

AUTEURSRECHT EN NABURIGE RECHTEN

Auteursrecht – Beschermingsvoorwaarden auteursrecht – Modellen

DROITS D'AUTEUR ET DROITS VOISINS

Droit d'auteur – Conditions de la protection du droit d'auteur – Modèles

Op 12 september heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ) opnieuw een uitspraak gedaan over de interpretatie van het Europees auteursrecht. Met het *Cofemel*-arrest (C-683/17) harmoniseert het Hof van Justitie van de Europese Unie de vereisten voor auteursrechtelijke bescherming van gebruiksvoorwerpen, waarvoor ook modelrechtelijke bescherming (al dan niet geregistreerd) kan worden geregistreerd. Mits aan de hieronder uiteengezette voorwaarden wordt voldaan, bevestigt het *Cofemel*-besluit dat ook lichtarmaturen, kledingstukken, meubilair, motorvoertuigen, enz. in alle lidstaten van de Europese Unie auteursrechtelijke bescherming genieten.

De inwerkingtreding van de InfoSoc-richtlijn (nr. 2001/29/EC), een kleine 2 decennia geleden, lanceerde een geharmoniseerd kader voor auteursrechtelijke bescherming in de EU. Verscheidene arresten van het HvJ later, staat het intussen vast dat volgende twee voorwaarden vereist zijn voor het genieten van de bescherming onder de auteursrechtelijke mantel: (i) het werk moet een eigen intellectuele schepping van de auteur vormen (*Infopaq*, C-5/08) en (ii) de auteur moet zijn "persoonlijke

³. Advocaat te Brussel.

⁴. Avocate, Bruxelles.

stempel” op het werk drukken. Dit kan hij doen met behulp van vrije en creatieve keuzes die, bij de productie van het werk, de eigenheid van de auteur weerspiegelen (*Painer*, C-145/10). Verder moet het werk in een concrete creatie worden uitgedrukt waardoor het voorwerp nauwkeurig en objectief kan worden geïdentificeerd (*Levola Hengelo*, C-310/17).

Wat de specifieke relatie tussen het auteursrecht en het modellenrecht betreft, bepaalde het HvJ in 2011 met zijn *Flos*-arrest (C-168/9) dat elk werk kan genieten van auteursrechtelijke bescherming, ongeacht of het (eveneens) door een model wordt beschermd. Volgens het HvJ, dat in weze artikel 17 van richtlijn nr. 98/71/EG inzake de rechtsbescherming van modellen herhaalt, bepalen de lidstaten “de omvang en de voorwaarden van die bescherming, met inbegrip van het vereiste gehalte aan oorspronkelijkheid”.

Gelet op de uiteenlopende nationale interpretaties van dit artikel en van de auteursrechtelijke bescherming voor industriële voorwerpen in het algemeen, rees de vraag of de geharmoniseerde, eengemaakte interpretatie van het HvJ zou afwijken van de in eerdere rechtspraak opgelegde normen.

Naar aanleiding van een geschil tussen Cofemel en G-Star over het model van een jeans, trui en T-shirt heeft het Hooggerechtshof van Portugal gevraagd aan het HvJ of de nationale norm voor de auteursrechtelijke bescherming van gebruiksvoorwerpen in stand kon worden gehouden. Het Portugese auteursrecht vereist, in essentie, dat gebruiksvoorwerpen een individueel, opmerkelijk esthetisch en visueel effect opwekken.

In zijn *Cofemel*-arrest, bevestigde het Hof van Justitie van de Europese Unie dat eenzelfde vormgeving of object zowel door het auteursrecht als door het modellenrecht kan worden beschermd. Bovendien heeft zo een cumulatieve toepassing geen invloed op de voorwaarden voor de verlening van de bescherming. Met andere woorden, het Hof bevestigde uitdrukkelijk dat de geharmoniseerde voorwaarden van Europees auteursrecht nog steeds van toepassing zijn en dat geen beroep kan worden gedaan op andere nationale vereisten. Met betrekking tot de specifieke Portugese norm, oordeelde het Hof dat het bestaan van esthetische overwegingen deel uitmaakt van de creatieve activiteit, maar onvoldoende is op zichzelf om vast te kunnen stellen of het werk een intellectuele schepping van de auteur is, die zijn keuzevrijheid en persoonlijkheid weerspiegelt en dusdanig voldoet aan de originaliteitsvereiste van het Europees auteursrecht.

J. B.

Hof van Justitie van de Europese Unie 12 september 2019

Bayer Pharma AG/Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. en Exeltis Magyarország Gyógyszerkereskedelmi Kft.

Zaak: C-688/17

AUTEURSRECHT EN NABURIGE RECHTEN

Gemeenschappelijke bepalingen – Rechtshandhaving – Voorlopige maatregelen – Aansprakelijkheid – Schadevergoeding

DROITS D'AUTEUR ET DROITS VOISINS

Dispositions communes – Application de la loi – Mesures provisoires – Responsabilité – Indemnisation

Op 12 september 2019 heeft het Europees Hof van Justitie (HvJ) een arrest geveld waar, zeker in België, halsreikend naar werd uitgekeken. In zijn arrest beantwoordt het HvJ de prejudiciële vragen van de Hongaarse Fvárosi Törvényszék in verband met de interpretatie van “passende schadeloosstelling” in de zin van artikel 9, 7. van richtlijn nr. 2004/48 (de “handhavingsrichtlijn”) en de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt door voorlopige maatregelen die door de rechter later worden herroepen of wegens enig handelen of nalaten vervallen (C-688/17). Deze voorlopige maatregelen nemen eveneens een einde wanneer de rechter later vaststelt dat er geen inbreuk of dreiging van een inbreuk op intellectuele eigendomsrechten bestaat.

De prejudiciële vraag van de Hongaarse rechtbank komt er in wezen op neer te bepalen of er sprake is van objectieve aansprakelijkheid in hoofde van de verzoeker van voorlopige maatregelen die in een latere fase worden herroepen of vervallen verklaard. Deze vraag werd in de Belgische rechtspraak al enige tijd geleden beantwoord door het zogeheten *Snowfall*-arrest (Brussel 28 februari 2018, *Ing.Cons.*, 2018/2, 316). Naar Belgisch recht werd de algemene aansprakelijkheidsnorm van artikel 1382 BW aangehouden. Voor zover er geen sprake is van een fout in de zin van artikel 1382 BW moet bijgevolg geen vergoeding worden betaald voor de schade die werd geleden als gevolg van onterecht toegekende voorlopige maatregelen.

In andere landen, waaronder Nederland, ging men dan weer uit van een objectieve aansprakelijkheid in deze situatie.

Het HvJ lijkt eerder de Belgische mening aangedaan, zo blijkt uit zijn arrest van 12 september 2019.

In een geschil tussen Bayer enerzijds en Richter en Exeltis anderzijds vorderde Bayer voorlopige verbodsmaatregelen op basis van een Hongaars octrooi. Deze werden eerst afgewezen op grond dat de aannemelijkheid van de inbreuk niet was aangetoond. Een nieuw verzoek tot voorlopige maatregelen werd even later wel toegekend, waarna deze op hoger beroep werden vernietigd op grond van procedurefouten. Even later werd het betrok-